

Oponentský posudok dizertačnej práce

MUDr. Erik Dosedla

**Ultrazvuková charakteristika dutiny brušnej
v priebehu 6 týždňov po cisárskom reze**

Vypracoval:

Doc. MUDr. Jozef Záhumenský, Ph.D.

II. Gynekologicko pôrodnická klinika LFUK a UNB

Nemocnica Ružinov

Ružinovská 6

821 06 Bratislava

1. Všeobecný rozbor

Dizertačná práca bola vypracovaná MUDr. Erikom Dosedlom v rámci doktorského študijného programu v biomedicíne na Univerzite Karlovej v Prahe, odbor Experimentálna chirurgia, pod vedením školiteľa prof. MUDr. Pavla Caldu, CSc.

Práca má 65 strán, je doplnená 11 obrázkami, ktoré dokumentujú hlavne ultrazvukové nálezy, obsahuje 11 prehľadných a zrozumiteľných tabuliek. Z jazykového hľadiska nemám žiadne pripomienky, nenašiel som žiadne podstatné chyby. Práca je členená do 9 kapitol, ktoré na seba logicky nadväzujú. Mám drobnú výhradu k faktu, že čísla strán sú dopísané ručne, esteticky to pôsobí rušivo. Práca obsahuje 114 recentných citácií, ktoré sú v zozname literatúry radené podľa výskytu v texte, v texte sú však citované menom autora a rokom vydania, čím sa znižuje prehľadnosť a komplikuje sa možnosť dohľadania citácie. Formátovanie citácií nie je úplne jednotné, v niektorých citáciách používa autor čiarky, inde bodkočiarku. Rovnako niektoré citácie sú odsadené riadkom, iné sú hneď za sebou. Práca sa čítala dobre, vety sú zrozumiteľné a myšlienky jasne sformulované.

2. Aktuálnosť zvolenej témy

MUDr. Dosedla so svojím školiteľom vybrali mimoriadne aktuálnu tému klasického aj moderného pôrodníctva. V poslednom období je problematika cisárskych rezov, analýza príčin ich nárastu, ale hlavne ich vplyv na celoživotné zdravie matiek aj novorodencov, veľmi často búrlivo diskutovaná na domácich aj zahraničných odborných fórach. Zavedením antibiotickej profylaxie a podávaním nízkomolekulárnych heparínov dramaticky poklesol výskyt krátkodobých komplikácií cisárskych rezov. Tento fakt je jednou z príčin zvýšenej benevolencie pri indikovaní operácie, čo viedlo k enormnému nárastu tejto operácie. Je známy fakt, že práve Slovenská a Česká republika spolu s Írskom a Maďarskom vykazujú najvyšší nárast cisárskych rezov v Európe za posledné desaťročia. Prudkým nárastom počtu žien, ktoré privedú svoje prvé dieťa na svet cisárskym rezom sa začali aj hromadiť dôkazy, že táto operácia má z dlhodobého hľadiska výrazný vplyv na celoživotné zdravie ženy. Jazva na maternici predstavuje celoživotný handicap a zvyšuje riziká niektorých komplikácií mimo tehotnosti ale hlavne v ďalších graviditách. Preto sa okrem snahy o redukciu frekvencie cisárskych rezov hľadá aj optimálna operačná technika, ktorá by redukovala výskyt týchto dôsledkov na minimum. Rozvoj moderných ultrazvukových zobrazení, nám prináša nové možnosti získať informácie o priestorovom obraze jazvy na maternici a jej vzťahu k dutine uteru a cervikálnemu kanálu. Túto tému podrobne rozoberá a analyzuje práve práca MUDr. Dosedlu. Jedinečnosť práce pozostáva aj v tom, že sa jedná o opakované ultrazvukové vyšetrenie, ktoré nám dáva možnosť sledovať zmeny v čase a zobrazíť proces hojenia jazvy.

3. Splnenie sledovaných cieľov

Ciele práce boli stanovené adekvátne, kombinujú ultrazvukové nálezy v kohorte žien po cisárskom reze s klinickým obrazom a subjektívnymi príznakmi. Rovnako cieľom bolo aj stanovenie rizikových faktorov vzniku defektného hojenia jazvy. Všetky stanovené ciele boli adekvátne splnené, pretože bol vybraný dostatočne mohutný súbor pacientiek a boli použité adekvátne štatistické metódy.

4. Prínos práce pre vedu a prax

Hlavným prínosom pre prax vidím stanovenie špecifického indexu hodnotenia stavu jazvy na po cisárskom reze, pomocou ktorého možno objektivizovať veľkosť defektu. Index bude možné použiť ako samostatný rizikový faktor vzniku dehiscencie počas nasledujúcej gravidity, rovnako ho bude možné použiť aj ako hodnotiace kritérium pri porovnávaní jednotlivých operačných techník.

5. Otázky na autora

- Veľmi cennou devízou Vašej práce je štandardizovaná technika operovania, čím ste vylúčili vplyv rôznych operačných modalít na kvalitu jazvy. Aj tak by ma však zaujímalo, či ste sledovali rozdiely v hojení u jednotlivých operatérov, pretože sa nazdávam, že napriek štandardnej technike má každý trochu iné postupy (šírka ukladania stehov, záber myometria od okraja a podobne).
- Existujú práce, ktoré preukázali, že šírka jazvy na koži predikuje riziko vnútrobrušných zrastov. Myslíte, si že by mohla byť šírka jazvy na koži aj ukazateľ kvality fibroprodukcie pri hojení jazvy na maternici?
- Aký je Váš názor na ultrazvukové 3D zobrazenie dutiny maternice a jej vzťahu k jazve po cisárskom reze? Vidíte v tom prínos?

6. Záver

Konštatujem, že MUDr. Erik Dosedla preukázal v predloženej dizertačnej práci, že ovláda vedecké spôsoby klinického výskumu a má predpoklady k samostatnej tvorivej vedeckej práci. Vie jasne formulovať výskumné ciele, zvoliť optimálne metódy ich dosiahnutia. Dosiahnuté výsledky s primeraným skepticizmom dokáže konfrontovať s inými autormi.

Navrhujem, aby MUDr. Erikovi Dosedlovi bol po úspešnej obhajobe udelený titul Ph.D. za menom.

V Bratislave 3.8.2017

Doc. MUDr. Jozef Záhu